

Od dnia 15 lutego 2024 r. muszą obowiązywać Standardy Ochrony Małoletnich

W dniu 15 lutego 2024 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – **Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1606, dalej jako: ustawa)**. **Prezydent RP podpisał ustawę w dniu 2 sierpnia 2023 r. Ustawa została ogłoszona w dniu 14 sierpnia 2023 r.**, a w związku z tym, że w jej art. 10 wskazano, że **podmioty**, o których mowa w art. 22b ust. 1 oraz art. 22c ust. 3 ustawy zmienianej w art. 7, **mają obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, to właśnie w dniu 15 lutego 2024 r. przypada ten termin.**

Jaki termin wdrożenia standardów obowiązuje?	<p>Począwszy od 15 lutego 2024 r. jednostki systemu oświaty(szkoły) i instytucje są zobowiązane do ich wprowadzania.</p> <p>Są dwa ważne terminy, jeżeli chodzi o wprowadzenie standardów ochrony małoletnich:</p> <ul style="list-style-type: none">• Od 15 lutego 2024 – organy nadzorcze mogą już pytać szkoły, czy są wdrażane standardy, nie mogą jednak nakładać jeszcze kar z powodu braku tych standardów.• Od 15 sierpnia 2024 – organy nadzorcze mogą nakładać kary, jeśli placówki(szkoły) nie będą miały wypracowanych standardów ochrony małoletnich.
Jaki jest cel ustawy?	<p>Głównym celem ustawy jest podwyższenie standardów uczestnictwa małoletnich w procedurach sądowych, wzmocnienia ich ochrony, w tym także systemowej ochrony przed skrzywdzeniem (w tym zakresie wprowadzono postanowienia dot. standardów ochrony młodocianych) oraz podwyższenia poziomu poszanowania praw osób z niepełnosprawnością.</p> <p>Zmiany dotyczą także szerszego niż dotychczas obowiązku weryfikacji personelu do pracy z dziećmi.</p>
Czym są standardy ochrony małoletnich?	<p>Standardy ochrony małoletnich stanowią jeden z rodzajów szczególnych środków ochrony małoletnich. W standardach uwzględnia się sytuację dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Co bardzo ważne, standardy powinny być tak przygotowane, aby osoby małoletnie je całkowicie zrozumiały, aby wiedziały jak zachować się w konkretnych sytuacjach oraz jakie prawa im przysługują.</p>

	<p>Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem, to cztery zasady, których przyjęcie i wdrożenie sprawiają, że dana jednostka organizacyjna jest bezpieczna dla dzieci.</p> <p>Standard 1. Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem: podmiot ustanowił i wdrożył politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem, polityka jest dostępna.</p> <p><i>Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem (Z jednej strony jest dokumentem, który porządkuje standardy ochrony dzieci i opisuje, w jaki sposób instytucja będzie je wdrażać, realizować, monitorować i ewaluować. Z drugiej – samo przyjęcie przez placówkę, szkołę Polityki jest wprowadzeniem pierwszego z czterech standardów)</i></p> <p>Standard 2. Personel posiada wiedzę na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem: podmiot monitoruje, uczy i angażuje pracowników i współpracowników (w tym wolontariuszy) w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci,</p> <p>Standard 3. Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego: podmiot wypracował procedury i wyznaczył osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadomienie sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”.</p> <p>Standard 4. Monitoring i okresowa weryfikacja: podmiot określił zasady i dokonuje okresowej weryfikacji zgodności przyjętych działań z przyjętymi standardami.</p>
<p>Kto ma obowiązek wprowadzić standardy ochrony małoletnich?</p>	<p>Obowiązek wprowadzenia standardów mają wszystkie wymienione jednostki systemu oświaty, czyli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przedszkola, w tym: specjalne, integracyjne, z oddziałami specjalnymi lub integracyjnymi, a także inne formy wychowania przedszkolnego; 2) szkoły: <ul style="list-style-type: none"> • podstawowe, w tym: specjalne, integracyjne, z oddziałami przedszkolnymi, integracyjnymi, specjalnymi, przysposabiającymi do pracy, dwujęzycznymi, sportowymi i mistrzostwa sportowego,

	<p>sportowe i mistrzostwa sportowego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • ponadpodstawowe, w tym: specjalne, integracyjne, dwujęzyczne, z oddziałami integracyjnymi, specjalnymi, dwujęzycznymi, przygotowania wojskowego, sportowymi i mistrzostwa sportowego, sportowe, mistrzostwa sportowego, rolnicze, leśne, morskie, żegluga śródlądowej oraz rybołówstwa, • artystyczne; <p>3) placówki oświatowo-wychowawcze, w tym szkolne schroniska młodzieżowe, umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego;</p> <p>4) placówki kształcenia ustawicznego, centra kształcenia zawodowego oraz branżowe centra umiejętności, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub zmianę kwalifikacji zawodowych;</p> <p>5) placówki artystyczne - ogniska artystyczne umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych;</p> <p>6) placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.</p>
<p>Co powinno znajdować się w standardach ochrony małoletnich?</p>	<p>Standardy ochrony małoletnich muszą być dostosowane do charakteru i rodzaju placówki lub działalności. Ustawodawca podpowiada jedynie, co w szczególności określa się w standardach:</p> <p>1) zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki lub organizatora, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich;</p> <p>2) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;</p> <p>3) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”;</p>

	4) zasady przeglądu i aktualizacji standardów; (co najmniej raz na dwa lata należy dokonywać oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować); 5) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za edukację personelu placówki lub organizatora do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności; 6) zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania; 7) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia; 8) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego. 9) wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone; 10) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet (bezpieczny dostęp, ochrona przed szkodliwymi treściami i zagrożeniami w sieci); 11) procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie; 12) zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia. 13) informowanie rodziców i małoletnich o standardach- zasady i sposób udostępniania rodzicom , opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nim i ich stosowania

	14)sytuacja dzieci ze specjalnymi potrzebami -w standardach uwzględnia się sytuacje dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
Gdzie i w jaki sposób udostępnić standardy ochrony małoletnich?	<p>Udostępnia się na stronie internetowej oraz wywiesza w miejscu widocznym , w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich. Wersja skrócona zawiera informacje istotne dla małoletnich</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracownikom- szkolenie, udostępnienie materiałów w pokoju nauczycielskim, gabinecie psychologa, • rodzicom- na zebraniach, spotkaniach online, spotkaniach indywidualnych z rodzicami, tablica informacyjna • uczniom- lekcje wychowawcze, szkolenia, tablica informacyjna • dzieciom w żłobku i przedszkolu- udostępnienie w wersji obrazkowej, omówienie na zajęciach
Jakie przydatne informacje udostępniane są rodzicom?	<p>Informacje dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wychowania dzieci bez przemocy, • ochrony dzieci przed przemocą i wykorzystywaniem, • zagrożeń bezpieczeństwa dziecka w internecie, • możliwości podnoszenia umiejętności wychowawczych, • danych kontaktowych placówek zapewniających pomoc i opiekę w trudnych sytuacjach życiowych. •
Jakie przydatne informacje udostępnione małoletnim?	<p>Informacje, materiały edukacyjne dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • praw dziecka, • ochrony przed zagrożeniami przemocy i wykorzystywaniem seksualnym, • zasad bezpieczeństwa w internecie, • możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów, zaufania dzieci i młodzieży. <p>Dla dzieci w przedszkolu i żłobku obowiązują informacje w formie obrazkowej</p>

<p>Kto jest odpowiedzialny za wdrożenie i realizację standardów?</p>	<p>Za wdrożenie standardów ochrony małoletnich w szkołach i placówkach odpowiada DYREKTOR.</p> <p>Dyrektor wyznacza osób odpowiedzialnych za opracowanie, wdrożenie i weryfikowanie standardów ochrony małoletnich, np. koordynatora i zespół ds. procedur.</p> <p>Pracą zespołu kieruje przewodniczący powołany przez dyrektora na wniosek zespołu. Na wniosek przewodniczącego zespołu dyrektor może wyznaczyć do realizacji określonego zadania – np. pełnienie funkcji koordynatora opracowywania, wdrażania standardów – innego nauczyciela/nauczycieli lub pracowników szkoły, którzy posiada właściwe kompetencje w zakresie m.in. procedur, ich wdrażania, stosowania, a także wiedzy na temat umiejętności udzielenia małoletnim adekwatnej do potrzeb pomocy i wsparcia, znajomości przepisów prawa, np. zastosowania procedury „Niebieskie Karty”. Taką osobą może być także dyrektor szkoły.</p>
<p>Kto powinien być zaangażowany w tworzenie standardów ochrony małoletnich w placówce oświatowej?</p>	<p>Dyrektor, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, wychowawca</p> <p>W przypadku uczniów niepełnosprawnych również logopeda, nauczyciel współorganizujący kształcenie</p>
<p>Jak zabrać się do opracowania i wdrażania standardów?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analiza obszaru ryzyka-ze strony personelu, partnerów współpracujących ze szkołami, współpracowników- jakie działania do wdrożenia żeby zredukować ryzyko zagrożenia bezpieczeństwa • autoewaluacja-zweryfikowanie obowiązujących wcześniej procedur zapewniających bezpieczeństwo małoletnich, analiza sytuacji , które miały miejsce w szkołach, przedszkolach, żłobkach • grupa robocza-wybranie zespołu, który będzie opracowywał i wdrażał standardy • konsultacje-jeśli jakieś procedury wymagają skonsultowania, to warto skontaktować się z instytucjami zewnętrznymi np. mops, policja, poradnie, • dane kontaktowe do instytucji-zebranie i udostępnienie danych kontaktowych z lokalnych i ogólnopolskich instytucji • wyznaczenie koordynatora- wskazanej osoby odpowiedzialnej m.in. za przeszkolenie pracowników • szkolenie personelu • udostępniona wersja dla dzieci, dla rodziców • regularne monitorowanie

Kto ma prawo skontrolować placówkę?	<p>Jednostki samorządu (wójt, burmistrz, prezydent miasta, marszałek województwa)</p> <p>Kuratorzy oświaty- organ sprawujący nadzór pedagogiczny, organ zarządzający lub nadzorujący</p> <p>Inspekcja pracy- w zakresie weryfikacji pracownika w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym</p>
Jakie dokumenty, dane mogą być wymagane podczas kontroli?	<ul style="list-style-type: none"> • dokument Standardy Ochrony Małoletnich ustanowiony w placówce(szkole), zawierający wszystkie wymagane zapisy, podpisany przez przedstawiciela placówki(szkoly); • oświadczenia podpisane przez pracowników, rodziców i uczniów, listy obecności; • wytyczne dotyczące rekrutacji pracowników; • informacja z KRK o pracownikach, gdy jest to dozwolone przepisami obowiązującego prawa, • oświadczenia dotyczące niekaralności lub o toczących się postępowaniach karnych lub dyscyplinarnych; • –złożone przez pracowników, wolontariuszy, stażystów i praktykantów w przypadkach, gdy prawo nie zezwala na pozyskanie informacji z KRK; • liczba przeszkolonych członków personelu placówki np. w postaci oświadczenia dyrektora szkoły, • oświadczenie dyrektora o przeszkoleniu pracowników ze wskazaniem liczby przeszkolonych pracowników, • liczba poinformowanych rodziców np. oświadczenie dyrektora szkoły, • informacje, materiały które są zamieszczone w łatwo dostępnym dla pracowników, uczniów i rodziców miejscu. • liczba przeszkolonych dzieci, • liczba zajęć wpisanych w roczny plan pracy klasy/grupy, • w miejscach dostępnych dla dzieci wywieszane są informacje na temat numerów bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży oraz informacje, jak szukać pomocy w przypadku krzywdzenia. • wewnętrzne sprawozdanie z realizacji <i>Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem zawierającej Standardy Ochrony Małoletnich</i> w placówce opracowywane raz do roku.
Jakie konsekwencje gdy nie zostaną wprowadzone standardy?	<p>Niesprawdzenie personelu w rejestrze- kara aresztu, ograniczenie wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 zł i do 10 000 zł na Fundusz Sprawiedliwości</p>

	<p>Świadome dopuszczenie do pracy osoby umieszczonej w rejestrze lub karanej- to kara aresztu, ograniczenia wolności, grzywny nie mniej niż 1000 zł</p> <p>Świadome dopuszczenie do pracy osoby z zakazem zajmowania stanowisk, podejmowania działalności, wykonywania określonego zawodu- kara pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat, 30 000 zł na rzecz Funduszu Sprawiedliwości</p> <p>Brak standardów- kara grzywny do 250 zł albo kara nagany</p> <p>Ponowny brak standardów- kara grzywny nie niższa niż 1000 zł i do 10 000 zł na Fundusz Sprawiedliwości</p>
<p>Jakie załączniki są wymagane w standardach ?</p>	<p>Załącznik nr 1-Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony nieletnich przed krzywdzeniem</p> <p>Załącznik nr 2- Oświadczenie o znajomości i przestrzeganiu zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich (nie dotyczy małoletnich w przedszkolu i żłobku)</p> <p>Załącznik nr 3- Oświadczenie opiekuna małoletniego o zapoznaniu się z obowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich</p> <p>Załącznik nr 4- Obowiązująca Karta Interwencji (protokół)</p> <p>Załącznik nr 5-Notatka służbowa ze zdarzenia</p> <p>Załącznik nr 6- Rejestr zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich</p> <p>Załącznik nr 7- Niebieska Karta-procedury, realizacja</p> <p>Załącznik nr 8- Monitoring Standarów – ankieta dla pracowników</p>

	<p>Załącznik nr 9- Monitoring Standarów – ankieta dla uczniów (nie dotyczy małych dzieci w przedszkolu i żłobku)</p> <p>Załącznik nr 10- Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa</p> <p>Załącznik nr 11- Wniosek do sądu o wgląd w sytuację rodziny</p> <p>Załącznik nr 12- Identyfikacja potrzeb informacyjnych i szkoleniowych</p>
<p>Z czego korzystać przy tworzeniu standardów ?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przepisy prawne regulujące wprowadzenie standardów • przekazana wersja robocza opracowanych standardów • przekazana prezentacja szkoleniowa • https://standardy.fdds.pl/baza-wiedzy gdzie udostępnione zostały podręczniki: <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Uważna placówka, uważna organizacja. Praktyczny przewodnik dla pracowników podmiotów zobowiązanych do wprowadzenia standardów ochrony dzieci</i> 2) <i>Podręcznik Standardy ochrony dzieci w żłobkach i placówkach oświatowych</i> • https://www.youtube.com/watch?v=qCTR3HAv8Y8 • https://www.senat.gov.pl/gfx/senat/pl/senatekspertyzy/6483/plik/oe-414.pdf • https://www.itaka.org.pl/wp-content/uploads/2015/01/Polityka-Ochrony-Prav-Dziecka-Fundacji-ITAKA-2.pdf (dokument zawiera m.in. procedury postępowania w przypadku prób samobójczych małych dzieci) <p>https://tiny.pl/c8nwz</p>

